

Alvdal kommune

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 20/1626

SAMLET SAKSFREMSTILLING - BUDSJETT 2021 - ØKONOMIPLAN 2021 - 2024

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
72/20	Formannskapet	19.11.2020

Endelig vedtak fattes i: Formannskapet

Andre dokumenter i saken:

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
Kommunens planstrategi.
Kommuneplanens samfunnsdel.
Andre overordnede og strategiske planer.

Melding om vedtak sendes til

Økonomisjef
Rådmann

Saksopplysninger:

Kommunestyret skal innen årets utgang vedta budsjett for det kommende kalenderår. Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i budsjettåret. I bevilgninger til formål kan det likevel gjøres fradrag for tilhørende inntekter. Årsbudsjettet skal omfatte hele kommunens virksomhet og det skal være realistisk. Budsjettet skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret. Årsbudsjettet skal være stilt opp på en oversiktlig måte. Kommunestyrets prioriteringer, samt de målsettinger og premisser som årsbudsjettet bygger på, skal komme tydelig fram. Det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger. I årsbudsjettet kan det avsettes midler til bruk i senere budsjettår. Kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er bindende for underordnede organer. Dette gjelder ikke for utbetalinger kommunen er rettslig forpliktet til å foreta, jfr. kommunelovens § 14-5.

Kommunestyret skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan som minimum skal omfatte de fire neste budsjettår. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Planen skal være satt opp på en oversiktlig måte. I økonomiplanen skal det for hvert enkelt år økonomiplanen omfatter anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, jfr. Kommunelovens § 14-4.

Kommuneloven § 14-1 sier blant annet at kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. Det skal utarbeides samordnede og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets utvikling. Finansielle midler og gjeld skal forvaltes på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, slik at blant annet betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

Kommunelovens § 14-4 sier blant annet at økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer følges opp. For oss betyr det å se sammenhengen med og gjøre prioriteringer ut fra kommunens planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel, kommunedepplaner som f.eks Klima og energiplan, andre strategiske planer som Oppvekstplan (ikke endelig vedtatt), Næringsplan osv.

Alvdal kommune har valgt at årsbudsjett og økonomiplan utarbeides samtidig og legges fram og behandles som en og samme sak. Kommunen har også valgt å behandle årsbudsjett og økonomiplan to ganger i formannskapet. Til førstegangs behandling legges det kun fram saksutredning, altså uten de obligatoriske budsjettokumentene. Til andregangs behandling i formannskap 3. desember blir det lagt fram fullstendig budsjett med de obligatoriske budsjettokumentene.

Budsjettarbeidet i år startet med dialogkonferanser for kommunestyret, enhetslederne, tillitsvalgte, rådmann, personalsjef og økonomisjef. Det ble gjennomført 3 halvdags dialogkonferanser, hhv. 18. juni, 3. september og 24. september. Formålet med konferansene var å informere kommunestyret om virksomhetene, status i driften i år samt å diskutere framtidige utfordringer. I tillegg ble det i oktober gjennomført budsjettkonferanse over to hele dager for formannskapet, enhetsledere, avdelingsledere, tillitsvalgte, rådmann og økonomisjef. Her ble det gitt mer detaljert orientering om virksomhetene. Dessuten ble det orientert om status i årets drift, de foreløpige budsjetttrammene for 2021-2024 og om framtidige utfordringer.

Rådmannen sendte 11. september budsjetttrundskriv med framdriftsplan og foreløpige budsjetttrammer til enhetslederne.

Regjeringen la 7. oktober fram sitt forslag til statsbudsjett.

Inntektene:

	Regnskap	Budsjett	Just. bud.	Prognose	Avvik	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2019	2020	2020	2020	2020	2021	2022	2023	2024
	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>
Skatt på inntekt og formue	-59 219	-62 000	-59 600	-61 050	1 450	-64 256	-64 256	-64 256	-64 256
Skatteutjevning (inntektsutj.)	-13 436	-11 800	-11 200	-11 410	210	-12 210	-12 210	-12 210	-12 210
Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning	-85 756	-90 700	-93 240	-94 032	792	-91 300	-89 507	-89 507	-89 507
Distriktstilskudd	-4 559	-4 700	-4 700	-4 700	-	-4 827	-4 827	-4 827	-4 827
Skjønsmidler	-850	-800	-960	-960	-	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Skatt på eiendom	-11 975	-10 700	-9 300	-9 300	-	-8 800	-8 800	-8 800	-8 800
Andre generelle statstilskudd	-7 776	-6 000	-6 000	-6 000	-	-4 300	-2 800	-1 800	-1 000
Konsesjonskraftinntekter	-2 652	-2 400	-2 400	-2 600	200	-2 600	-2 200	-1 800	-1 400
Sum frie disponible inntekter	-186 223	-189 100	-187 400	-190 052	2 652	-190 593	-186 900	-185 500	-184 300

Skatt og skatteutjevning

Beløpene ovenfor for årene 2021-2024 er fra regjeringens forslag til statsbudsjett. Som man ser regner regjeringen med stor vekst i skatteinntektene fra 2019 og 2020 til 2021. Med fortsatt koronavirus og dermed mange smitteverntiltak samt et lavt lønnsoppgjør i år som får virkning også i 2021, synes dette å være et svært optimistisk skatteanslag for årene 2021-2024. KS har likevel gitt kommunene råd om å bruke regjeringens skatteanslag i sine årsbudsjett for 2021 og i økonomiplanen for 2021-2024.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består av innbyggertilskudd, utjevningstilskudd, distriktstilskudd og skjønnsmidler. Innbyggertilskuddet har samme kronebeløp pr. innbygger i hele landet. Regjeringen foreslår en forholdsvis stor reduksjon i innbyggertilskuddet fra opprinnelig statsbudsjett for 2020 til 2021. Regjeringen begrunner dette med at årets lønnsoppgjør ble lavere enn lagt til grunn for opprinnelig 2020-budsjett og at neste års utgift til pensjonspremie også blir lavere enn man regnet med for ett år siden. Skjønnsmidlene øker med 1.340.000 kr fra 2020 til 2021. Økningen kommer fra den delen av skjønnsmidlene som fylkesmannen disponerer og fordeler. Fylkesmannen begrunner økningen med at Alvdal har flere tjenestemottakere og dermed høyere utgifter innen de ressurskrevende tjenestene (TFF) sammenlignet med de fleste kommuner i vårt fylke.

3 uker etter at regjeringen la fram forslag til statsbudsjett foreslo regjeringen å bevilge 5,9 milliarder kroner ekstra til kommunene for 2021 utover bevilgningen i statsbudsjett. Av ekstrabevilgningen er Alvdal kommune tildelt 1.993.000 kr dersom forslaget blir vedtatt i Stortinget. Disse midlene er ment å dekke merutgifter og tap av inntekter som følge av koronapandemien i første halvår 2021. Rådmannen foreslår at denne ekstra bevilgningen settes av til disposisjonsfondet for å kunne dekke påkommende koronautgifter i 2021.

Eiendomsskatt

Som tallene i tabellen ovenfor viser, går inntektene fra eiendomsskatten ned med 3.175.000 kr fra 2019 til 2021. Dette skyldes at regjeringen/Stortinget har vedtatt at eiendomsskattegrunnlaget for boliger og hytter skulle reduseres med 30 % fra 2019 til 2020 og at maks-satsen skulle reduseres fra 7 promille i 2019 til 4 promille i 2021. Kommunene har valget mellom å bruke egne fastsatte skattegrunnlag eller skatteetatens skattegrunnlag i ligningen. Alvdal kommune bruker egne skattegrunnlag. Kommunen kan gå over til å bruke skatteetatens grunnlag hvis kommunestyret ønsker dette. I 2024 er det 10 år siden Alvdal innførte eiendomsskatt på boliger/hytter i hele kommunen. Kommunen har anledning til å foreta ny taksering i 2023 med virkning fra 2024, noe som vil kunne gi endringer i skattegrunnlaget og dermed endring i denne inntekten for kommunen. Det er kommunestyret som bestemmer dette.

Konsesjonskraft

Denne inntekten er bl.a. basert på strømprisen for de siste 5 årene, som betyr at konsesjonskraften for 2020 er basert på strømprisen i årene 2015-2019. I 2020 har strømprisen vært ekstremt lav siden april. Årets strømpris vil inngå i grunnlaget for neste års konsesjonskraft, mens strømprisen i 2015 da vil gå ut av grunnlaget. Konsesjonskraften er uforutsigbar for årene 2022-2024. Det er forutsatt en forholdsvis lav strømpris de neste årene.

Integreringstilskudd

Det er antall bosatte flyktninger de siste årene og de neste 4 årene som avgjør størrelsen på framtidige integreringstilskudd. Kommunen bosetter 12 flyktninger i år. Hvor mange som blir bosatt i Alvdal de neste 4 årene er uvisst.

Finansutgiftene/-inntektene:

	Regnskap	Budsjett	Just. bud.	Prognose	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2019	2020	2020	2020	2021	2022	2023	2024
	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>
Renteinntekter bankinnskudd og utlån	-1 008	-1 000	-1 100	-500	-300	-300	-400	-400
Utbytte	-572	-300	-300	-500	-500	-500	-500	-500
Renteutg. og andre finansutg.	5 726	7 300	5 400	4 400	3 300	3 500	4 100	4 300
Avdrag på lån	10 298	10 950	10 950	10 950	10 800	10 640	11 240	11 600
Netto finansutgifter	14 444	16 950	14 950	14 350	13 300	13 340	14 440	15 000

Lånerenta var ca. 2,4 % i mars i år. Av flere årsaker falt renta fra april og nå er den på litt under 1,0 %. Kommunen har stor lånegjeld. 85 % av lånemassen er på flytende rente. For resten av lånegjelda er renta bundet. Kommunen kan når som helst inngå rentebinding med banken for en større del av lånegjelda. Finansanalytikere mener at det blir lav rente i de neste 2-3 årene.

Nedgang i renta fører også til nedgang i renteinntektene sammenlignet med opprinnelig budsjett 2020. For perioden 2021-2024 er det forutsatt en fortsatt lav innskuddsrente.

Kommunen har aksjer i Alvdal Skurlag AS som i flere år har betalt ut utbytte til eierne. Kommunestyret har fattet et prinsippvedtak om at utbyttet derfra skal avsettes til kraftfondet. Utbyttet i 2019 var 572.000 kr.

Når det gjelder utgiftene til avdrag på lån, innfris et lån med årlige avdrag på 1.307.000 i 1. halvår 2021. Utover dette er det ingen lån som innfris før i 2027. Det betyr at utgiftene til låneavdrag kun vil øke i perioden fram til 2027 med mindre kommunen nedbetaler ekstraordinært på avdrag som fører til innfrielse av lån. Kommunen har pr. nå 10 mill. kr i ubrukte lånemidler. Lånebehovet i prognosen for 2020 er 16 mill. kr, dvs. 6 mill. kr i nytt lån i år. Avdragsbeløpene i tabellen ovenfor for årene 2021-2024 er eksklusive eventuelt lån til bygging av ny tannklinikk da rådmannen forutsetter at utgiftene vedr. eventuell ny tannklinikk i sin helhet skal betales av fylkeskommunen gjennom husleien.

Avsetning til disposisjonsfondet

	Regnskap	Budsjett	Just. bud.	Prognose	Avvik	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2019	2020	2020	2020	2020	2021	2022	2023	2024
	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>	<i>i 1000 kr</i>
					-				
Avsetning til disposisjonsfond	-	510	510	510	-	6 163	4 000	970	-640
Avsetning av integreringstilskudd	7 330	5 700	5 700	5 700	-	4 000	2 500	1 500	700
Avsetning til kraftfondet	639	300	300	300	-	500	500	500	500
Avsetning fond premieavvik	3 989								
Bruk fond premieavvik	-3 228								
Bruk av disposisjonsfondet	-2 460				-				

Netto avsetninger	6 270	6 510	6 510	6 510	-	10 663	7 000	2 970	560
-------------------	-------	-------	-------	-------	---	--------	-------	-------	-----

Som det framgår av tabellen ovenfor var det kr 0 i avsetning til disposisjonsfondet i 2019. I budsjettet for 2020 er avsetningen på 510.000 kr, noe som er et lite beløp i denne sammenheng. Kommunen har pr. d.d. et fritt disposisjonsfond på tilnærmet kr 0. Kommunen må ha midler på disposisjonsfondet for å kunne dekke eventuelle uforutsette utgiftsbehov. Rådmannen har ambisjon om at det i 2021-budsjettet settes av minimum 4 mill. kr til disposisjonsfondet. Rådmannen har også ambisjon om en økonomiplan som samlet viser minimum 8 mill. kr i avsetning til disposisjonsfondet for årene 2022-2024, som betyr minimum 12 mill. kr samlet for perioden 2021-2024. Det vises her til kommuneloven er tydelig på at kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. For å innfri dette må kommunen ha et disposisjonsfond av betydning der heller ikke 12 mill. kr samlet for perioden vurderes som tilstrekkelig av rådmannen. Men er et stort skritt i riktig retning.

Driftsrammer enhetene:

Formannskap og kommunestyre fikk seg forelagt presentasjoner fra enhetene både i dialogmøtene og i budsjettkonferansen. I presentasjonene ble det lagt vekt på organisering, oppgaver, status drift 2020, endringer i tjenester/oppgaver i 2021, endring i budsjettammer med konsekvensvurderinger og utfordringer. Rådmannens forslag til budsjettammer blir lagt fram for formannskapet til behandling 3. desember. Som nevnt både under budsjettkonferansen den 15. oktober og ovenfor, er rådmannens ambisjon å legge fram et forslag til budsjett for 2021 med avsetning til disposisjonsfondet på minimum 4 millioner kroner. I tillegg mener rådmannen den samla avsetningen til disposisjonsfondet bør være minimum 8 mill. kr for årene 2022-2024. Det andre hovedmålet i budsjettprosessen har vært å utarbeide et budsjett for tjenesten for funksjonshemmede (TFF) innenfor en realistisk budsjettamme, som gir et forsvarlig tjenestetilbud både i TFF og ellers i kommunen og som er tilstrekkelig robust til å tåle noen uforutsigbare hendelser av «kort» varighet i tjenesten.

Til tross for svært lav lånerente, lavt lønnsoppgjør og lav pensjonspremie, har det vært utfordrende å utarbeide et budsjett for 2021 med avsetning til disposisjonsfondet på minimum 4 mill. kr. For å komme fram til en avsetning på 4 mill. kr, har rådmannen lagt inn 1 % reduksjon i budsjettammen til 9 av enhetene. I sum utgjør dette 1.360.000 kr. I tillegg foreslår rådmannen at egeninnsatsen (uteseksjonen og administrasjon) på investeringer økes med 300.000 kr i forhold til 2020.

I slutten av oktober foreslo regjeringen å bevilge 5,9 milliarder kroner ekstra til kommunene for 2021 utover bevilgningene i regjeringens forslag til statsbudsjett. Av dette er Alvdal kommune tildelt 1.993.000 kr hvis forslaget blir vedtatt i Stortinget. Disse midlene er ment å dekke merutgifter og tap av inntekter som følge av koronapandemien i første halvår 2021. Rådmannen foreslår at denne ekstra bevilgningen settes av til disposisjonsfondet for å kunne dekke koronautgifter i 2021. Denne avsetningen kommer i tillegg til de nevnte 4 millionene.

Forslaget til budsjettammer inneholder betalt spisepause i hele kommunen. Budsjettammene til hjemmebasert omsorg og Solsida er i sum tilført 1.370.000 kr for å dekke merutgifter dette har for disse to enhetene.

For å oppnå en avsetning til disposisjonsfondet på 4 mill. kr, har rådmannen, som nevnt ovenfor, lagt inn 1 % reduksjon i budsjettammen til 9 av enhetene. I sum utgjør dette

1.360.000 kr. I tillegg foreslår rådmannen at egeninnsatsen (uteseksjonen og administrasjon) på investeringer økes med 300.000 kr i forhold til 2020.

1 %-kuttet i budsjetttrammene, forslag og konsekvensvurdering fra enhetslederne:

Organisasjons- og serviceenheten – reduksjon på 120.000 kr:

Forslag	Konsekvenser
<u>Konsulenttjenester:</u> Kjøp av konsulenttjenester (på ansvar 1000) reduseres med 20.000 kr fra 50.000 kr til 30.000 kr.	Gjelder konsulenttjenester vedr. IT-systemer som ikke betales av FARTT. Utgiftene de to siste årene har stort sett vært engangsutgifter til bl.a. Norkart, personalsystemet og system for eiendomsskatt. Behovet varierer fra år til år og er uforutsigbart. Blir behovet i 2021 større enn 30.000 kr vil inndekning forsøkes gjort ved omprioritering innenfor budsjetttramme.
<u>Lærlinger:</u> Felles pott lønn lærlinger reduseres med 50.000 kr fra 570.000 kr til 520.000 kr.	I 2020 er de totale bruttoutgiftene vedr. lærlinger ca 1,5 mill. kr. Av dette finansieres 330.000 med tilskudd fra Staten. Felles pott i kommunen til lønn lærlinger er 570.000 kr. Resten, dvs. 600.000 kr, må dekkes av enhetene innenfor egen budsjetttramme i 2020. Budsjettforslaget for 2021 innebærer 2 færre lærlinger i 2021 enn i 2020 samtidig som enhetene også i 2021 må dekke en betydelig andel av utgiftene innen egen budsjetttramme.
<u>Kursutgifter – ansvar 1050:</u> Ansvar 1050 brukes til utgifter/inntekter for felles personaltiltak i kommunen. Det foreslås at kursutgiftene (inkl. oppholdsutg.) reduseres med 50.000 kr fra 115.000 kr til 65.000 kr.	Kursutgifter som er ført her de siste 2 årene er: <ul style="list-style-type: none"> • Kurs i «Klar tekst» • Deltakelse i nettverk arbeidsgiverpolitikk • Kurs i vold- og konflikthåndtering • HMS-kurs arrangert av Bedr.helsetjenesten Disse kursene har til sammen kostet 180.000 kr i 2019 og 2020. Det er alltid behov for kursing i kommunen. Å redusere budsjettet for kurs som er av felles interesse fra 115.000 til 65.000 kr anses som forsvarlig. De fleste kursutgifter dekkes innenfor den enkelte enhets budsjetttramme.

Alvdal barnehage – reduksjon på 150.000 kr:

Forslag	Konsekvenser
Ledelse og admin.: Div poster: Reiser, bevertning, kurs etc sum kr 9.000	Mindre muligheter for å delta på samlinger som barnehagemyndigheten bør dra på i regi Fylkemannen- dette går bra om samlingene kan være digitale. Hvis ikke vil konsekvensene være at Alvdal ikke får samme informasjon/drøftingsmuligheter som de andre kommunene.
Plassen barnehage: Div poster ; kontormatriell, undervisningsmatriell, kursavgift, reiser, kjøp av inventar etc. Sum: kr 64.000	Ingen kurs og færre reiser både for ansatte og barn. Generelt mindre innkjøp- dette går greit for et år, men kanskje ikke bærekraftig over flere år.

<p>Øwretun barnehage: 10% pedagogressurs fra 15.08.20. Sum kr 21.000,- Div poster ; kontormatriell, undervisningsmatriell, kursavgift, reiser, kjøp av inventar etc. Sum kr 61.000</p>	<p>Det er ikke sikkert dette er mulig å gjennomføre, men ut fra faste stillinger, så har vi en mulighet til å redusere en stilling på 10% fra høst 2021, hvis barnetallet reduseres. Konsekvensen blir at en pedagogisk leder vil få en 70% stilling i stedet for 80% stilling som i dag, det er ikke ønskelig med tanke på oppfølging og ledelse av avdeling, kvaliteten vil da mest sannsynlig reduseres noe. Ingen kurs og færre reiser både for ansatte og barn. Generelt mindre innkjøp- dette går greit for et år, men kanskje ikke bærekraftig over flere år.</p>
--	--

Alvdal Barneskole – reduksjon på 170.000 kr:

<p>Reduksjon 30 % fagarbeiderstilling 2021</p> <p>...med ytterligere reduksjon høst 2022.</p>	<p>De siste års reduksjoner har med ett unntak vært tatt ved å redusere antall pedagoger, og da ved naturlig avgang. Den utviklingen kan ikke fortsette. En reduksjon vil derfor denne gang måtte gjøres ved kutt i antall årsverk fagarbeidere.</p> <p>Enheten mente å kunne dekke opp betalt spisepause innenfor egne rammer (ca. 100 000'). Slik sett er antall timer fagarbeider på trinn og sfo allerede redusert. Foreslått reduksjon vil da komme i tillegg og vil utgjøre ca. 30 % fagarbeiderstilling gjennom 2021.</p> <p>Enheten venter på ny sakkyndig vurdering spes ped. Vi er orientert om at det er vedtak om en- til-en hele uka i gjennom. Dette er timer som skal fordeles mellom pedagog og fagarbeider. Deler av dette er allerede på plass, behovet tilsier at det ikke kan vente. Det resterende må flyttes/tas fra trinn. Dette <u>i tillegg til</u> 1% kutt betyr lavere voksentetthet i arealene, i sfo og ute. Enhetsleder har i tidligere møter med politikere i høst underrettet om utfordringsbildet knyttet til nye og ulike behov innen oppvekst, og at et kutt ikke er med å gjøre hverdagen enklere.</p> <p>Sfo: Alle fagarbeidere jobber også i sfo. Pr. i dag er det færre brukere enn tidligere, <u>men</u> dette vil kunne endre seg fra ett år til et annet. Inneværende år er det et relativt stort første trinn, det samme neste år, før elevtallet iflg. prognosene synker. Med synkende elevtall <u>over tid</u>, er det naturlig at også antall årsverk reduseres.</p> <p>Dersom koronasituasjonen fortsetter også inn i 2021, vil det også være mer fravær enn vanlig. Reduksjon i antall timer vil forverre situasjonen ytterligere, og det blir dårligere mulighet for å dekke opp nødvendige behov.</p> <p>Dersom reduksjonen skal gjennomføres, må prosess rundt oppsigelse igangsettes.</p>
---	---

Alvdal ungdomsskole – reduksjon på 100.000 kr:

Forslag	Konsekvenser
Undervisningsmaterieell – 60 000 kr Matvarer – 20 000 kr Redusert inntekt salgsinntekter +10 000 Transporttjenester – 20 000 Kjøp av inventar – 10 000	Postene som er foreslått redusert kan gjennomføres ett år. Dette er et tiltak som fører til «mindre moro» på skolen i den grad at det medfører noe mindre aktivitet utenfor skolen og noe mindre praktisk arbeid. For ett år er dette gjennomførbart siden det «kun» går ut over to skolehalvår for elevene. Det gjøres oppmerksom på at det fra høsten 2020 er innført ny læreplan og at skolen de to siste årene har gjort oppmerksom på at det må avsettes ytterligere midler til nye læremidler i denne forbindelse.
Langvarige kutt i denne størrelsen: Reduksjon i antall ansatte	Skal skolen kutte permanent på budsjettet bør dette skje ved å redusere antall årsverk/ansatte. Fra høsten 2021 er det kun fast ansatte ved skolen og ingen som går i vikariat. Alle lærere og administrasjonen er i 100 % stillinger, og fagarbeider er ansatt i 80% stilling (som er så stor stilling en ansatt som jobber elevrettet kan få når man følger elevenes skoleår).

Helse – reduksjon på 140.000 kr:

Forslag	Konsekvenser
Tynset kommune er vertskommune for psykologtjenesten i vår region. Pr. nov. 2020 er det ansatt 1 psykolog. Staten krever at det minimum skal være 2. Det har pr. nå ikke lyktes å ansette nr. 2. Alvdal kommune budsjetterer i samsvar med at psykolog nr. 2 tiltrer 1. juli 2021.	Hvis Tynset ansetter psykolog nr. 2 slik at denne tiltrer i stillingen før 1. juli, blir Alvdal kommunes andel av psykologutgiftene større enn vi har budsjettet med.

Hjemmebasert omsorg – reduksjon på 140.000 kr:

Forslag	Konsekvenser
	For å imøtekomme 1% kutt i budsjettammen er det budsjettet mindre på vikarutgiftene enn i 2020. Dette betyr at ved fravær må ansatte omdisponeres så langt det lar seg gjøre. Dette kan la seg gjøre på dagtid i ukedagene, men på kveld og helg må det leies inn vikar. Når det leies inn vikar på kveld og helg så må det i hver anledning vurderes om man kan gjøre endringer i arbeidsplan slik at man kan leie inn kortere vakt enn den opprinnelige. Med dette kuttet ser enhetsledere at det kommer til å bli veldig utfordrende å få til betalt spisepause innenfor rammen, men skal fortsette å se på forskjellige løsninger.

Solsida – reduksjon på 210.000 kr:

Forslag	Konsekvenser
Institusjon	For å imøtekomme 1% kutt i ramma er bemanningsplanen vurdert og justert. Nytt: 3 av 4 dagvakter i institusjon avslutter vakta 14.15, slik at det er igjen 4 dagvakter som passer alle avdelingene mellom 14.15 og fram

	<p>til senvakt kommer 14.45 (vakta starter 7.15 i stedet for 7.30). Dette vurderes som forsvarlig da de fleste beboerne hviler eller slapper av etter middagen. Start kl 7.15 pga. behov lese journal.</p> <p>I tillegg, 1 av 5 kveldsvakter kortes ned en halv time, vurderes som forsvarlig, da mange beboere har behov for å legge seg tidlig.</p> <p>I perioder med ekstra behov, må ekstrahjelp benyttes.</p> <p>NB: Nye vaktkoder medfører redusert tilstedeværelse, men vaktlengdene blir ikke kortere da alle timer er betalt.</p>
Kjøkken og vaskeri	Kuttet har ikke berørt disse avdelingene. Lønnet spisepause for kjøkkenpersonalet må løses innenfor rammen, ved at arbeidsdagen blir en halv time kortere. Dette krever samarbeid og rutineendringer med avdelingene.

Landbruk/miljø – reduksjon på 20.000 kr:

Forslag	Konsekvenser
Refusjon fra NAV økes med kr 20 000.	Redusert arbeidsinnsats som følge av fravær kompenseres ikke ved innleie av vikar. Tjenesteproduksjonen blir med andre ord redusert.

Kommunalteknikk – reduksjon på 120.000 kr:

Forslag	Konsekvenser
<p>Forkorte basseng-sesongen med 1 måned.</p> <p>Kutt kr 60.000</p>	<p>Svømmeundervisningen må komprimeres. Drift av bassenget blir 1 måned kortere. Besparelse utgjør 60.000 kr i energiutgifter.</p> <p>Det frigjøres timer for driftsoperatør som fører til at flere vedlikeholdsoppgaver kan utføres på kommunale bygg. Renholdsressursen kan med fordel overføres til andre områder der ressursen er knapp.</p>
<p>20% stilling i uteseksjonen, overføres flyktningtjenesten.</p> <p>Kutt kr 114.000</p>	<p>For kommunalteknikk blir den økonomiske konsekvensen at budsjetttrammen kan reduseres med 114.000 kr. Utgiften kan finansieres med integreringstilskudd flyktninger. Ettersom vaktmester i 20% stilling har vært styrt fra flyktningtjenesten og jobbet hovedsakelig med flytteoppdrag, tilrettelegging, småreparasjoner og tjenester som ikke er direkte bygningsrelaterte i kommunale boliger der det bor flyktninger, er det veldig naturlig at han formelt får enhetsleder flyktningtjenesten som sin overordnede.</p>
<p>Redusere tilskuddsbeløpet til sangkoret som tar seg av stell av uteområdet ved Huset Aukrust - kr 20.000</p>	<p>Den opprinnelige avtalen var inngått mellom Aukrustsenteret AS og sangkoret. Avtalen gikk ut på at koret skulle få 50.000 kr for å holde uteområdet i orden. Etter at kommunen har overtatt all FDV på eiendommen, er avtalen videreført. Enhetsleder foreslår at tilskuddsbeløpet reduseres med 20.000 kr mot at</p>

	ytelsene også reduseres. Reduksjonen i ytelse kan kompenseres ved at noen av oppgavene med stell av grøntarealet utføres ved bruk av person i arbeidstrening.
Redusere støtten til Alvdal vei med kr 60.000	Hvert år overføres kr 285000 til Alvdal vei, foreslår å redusere dette med kr 60.000. En konsekvens kan bli at vegavgiften fra de ulike veilagene øker.
Kutt i renholdsressursen tilsvarende 0,2 årsverk - kr 100.000	<p>Dette bør kompenseres med anskaffelse av vaskerobot i Alvdalshallen som antas å frigjøre 0,2-0,25 årsverk (åv). Dette blir satt opp mot innføring av betalt spisepause der renhold «mister» timesverk tilsvarende 0,5 åv.</p> <p>Dersom en kutter ytterligere 0,2 åv i renholdsressurs, vil det bety en total reduksjon på renholdsressursen på 0,45 åv</p> <p>Konsekvens for Øwretun bhg vil bli at de ansatte i barnehagen må ta renholdet i lavvo selv, om denne skal brukes som barnehageavd.</p> <p>Taubanetomta; enkelt renhold 1g/uke, ikke 2 som nå. Kan forsvarer om driftsoperatørene tørker av bord og kontaktpunkter mv selv.</p> <p>Solbakken; nattevakter på Solbakken utfører renhold på fellesareal Aktivitetssenteret, redusere ressurs så lenge det ikke er drift av ungdomsklubb.</p> <p>Alt. Kommunen bruker ungdomsklubbens lokaler som møterom istedenfor Aukrustsenteret når kommunestyresalen er for liten.</p>

Saksvurdering:

Budsjettrammene som er utarbeidet er basert på bl.a. disse forutsetningene:

- Skatt og rammetilskudd som foreslått i regjeringens statsbudsjett.
- Andre statlige føringer.
- Reduksjon i pensjonspremien i KLP i 2021 på 3 %-poeng fra opprinnelig 2020-budsjett.
- Lav lønnsvekst fra 2020 til 2021.
- Lav lånerente i hele perioden 2021-2024.
- Kun delvis kompensasjon for prisvekst.
- Avsetning til disposisjonsfondet på minimum 4 millioner kr i 2021 og på minimum 8 millioner kr samlet for perioden 2022-2024.
- Kommunestyrets føringer, som for eksempel vedtak om endringer i tjenestetilbudet innen kultur.
- Endringer i demografi.
- Planlagte investeringer som får driftsmessige konsekvenser, som for eksempel ombygging av rom på Solsida til omsorgsleiligheter.

Budsjettåret 2020 er et spesielt år. Koronapandemien har medført ekstraordinært arbeid og ekstra utgifter og tapte inntekter. Dette er delvis kompensert med ekstra tilskudd fra Staten. I tillegg har en del planlagte oppgaver blitt forsinket og satt på vent. Pandemien går ikke over innen 1. januar 2021. Regjeringen har derfor foreslått å bevilge 5,9 milliarder til kommunene for å dekke ekstra utgifter og tapte inntekter i 1. halvår 2021. Av dette tilfaller nær 2 millioner kr Alvdal kommune. Rådmannen foreslår at disse midlene settes av på disposisjonsfond øremerket til å dekke ekstra utgifter og tapte inntekter neste år på grunn av smitteverntiltak. I tillegg mener rådmannen kommunen må sette av minimum 4 millioner kr til disposisjonsfondet. Rådmannen foreslår at det fra 2021 innføres betalt spisepause for de ansatte som pr. i dag har ubetalt spisepause. For å oppnå en avsetning til disposisjonsfondet på minimum 4 millioner kr samtidig som betalt spisepause innføres i hele kommunen, foreslår rådmannen flatt kutt på 1 % i budsjetttrammen til 9 av enhetene slik de er beskrevet og konsekvensvurdert av enhetene ovenfor.

Som tabellen i avsnittet «Avsetning til disposisjonsfond» på side 4 viser, er det fortsatt en jobb å gjøre for at måloppnåelsen om 8 mill. kr i avsetning til disposisjonsfondet samlet for perioden 2022-2024 er nådd.

Vedtaket konsekvenser for klima og miljø.

Ikke relevant

Innstilling:

Formannskapet tar saksutredningen til orientering og ber rådmannen utarbeide budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 basert på de forutsetninger og målsettinger som framkommer i saken.

Formannskapet behandlet saken i møte 19.11.2020 :

Omførent forslag til vedtak fra høyre og arbeiderpartiet:

1. *Det innføres betalt spisepause for alle ansatte i Alvdal kommune.*
2. *Det vurderes omfanget av at Solsida og HBO ikke får en reduksjon i sitt budsjett. Vurderingen skal baseres opp imot avsetningen til disposisjonsfondet.*
3. *Stillingen som kulturkonsulenten stilles i bero frem til 1.august 2021.*
4. *Det må gjøres nye vurderinger av investeringsbudsjettet. Oppgradering av Thorsheimveien, Randmælsveien og Sjulhusveien må prioriteres.*

Omførent forslag fra senterpartiet, miljøpartiet de grønne og kristelig folkeparti:

Driftsbudsjettet

1. *1% kutt i nevnte enheter opprettholdes.*
2. *Det innføres betalt matpause for ansatte i Alvdal kommune*
3. *Stillingen som kulturkonsulent opprettholdes*
4. *Det reforhandles driftsavtale om Huset Aukrust med Aukrust AS*
5. *Det jobbes for å finne ressurs for å styrke skolehelsetjenesten*
6. *Redusert åpningstid i barnehagene utredes.*

Investeringsbudsjettet

1. *Det skal innføres overgang til elbiler og søkes klimasatsmidler når biler skiftes ut.*
2. *Samfunnshus rives, nye garderober gjennomføres, bassengutbedringer avventes (kun nødvendige tiltak), utenomhusplan u-skole iverksettes*

Ved votering over ble det stemt over forslag kronologisk punkt for punkt:

Arbeiderpartiet (AP) og Høyre (H).

Punkt 1, vedtatt med 6 mot 1 stemme.

Punkt 2, settes opp mot punkt 1 fra SP/MDG/KRF, AP/H sitt forslag vedtatt med 5 mot 2 stemmer.

Punkt 3, settes opp mot punkt 3 fra SP/MDG/KRF, AP/H sitt forslag vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Punkt 4, enstemmig vedtatt.

Senterpartiet (SP), Miljøpartiet de grønne (MDG) og Kristelig folkeparti (KRF):

Punkt 1, er votert over da det ble satt opp mot punkt 2 i forslaget fra AP og H.

Punkt 2, enstemmig vedtatt

Punkt 3, er votert over da det ble satt opp mot punkt 3 i forslaget fra AP og H.

Punkt 4, enstemmig vedtatt

Punkt 5, enstemmig vedtatt.

Punkt 6, falt med 3 mot 4 stemmer.

Punkt 7, enstemmig vedtatt.

Punkt 8, enstemmig vedtatt.

Til slutt ble det votert over innstillingen med vedtatte tilleggforslag, enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tar saksutredningen til orientering og ber rådmannen utarbeide budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 basert på de forutsetninger og målsettinger som framkommer i saken, med følgende presiseringer:

1. Det innføres betalt spisepause for alle ansatte i Alvdal kommune.
2. Det vurderes omfanget av at Solsida og HBO ikke får en reduksjon i sitt budsjett.
Vurderingen skal baseres opp imot avsetningen til disposisjonsfondet.
3. Stillingen som kulturkonsulent stilles i bero frem til 1.august 2021.
4. Det må gjøres nye vurderinger av investeringsbudsjettet. Oppgradering av Thorsheimveien, Randmælsveien og Sjulhusveien må prioriteres.
5. Det reforhandles driftsavtale om Huset Aukrust med Aukrust AS
6. Det jobbes for å finne ressurs for å styrke skolehelsetjenesten
7. Det skal innføres overgang til elbiler og søkes klimasatsmidler når biler skiftes ut.
8. Samfunnshus rives, nye garderober gjennomføres, bassengutbedringer avventes (kun nødvendige tiltak), utenomhusplan u-skole iverksettes